

OVER DE BIJBEL, HET WOORD VAN GOD

Gemeenteavonden Rehobothkerk Urk najaar 2021

VOORSTUDIE THUIS: NGB ARTIKEL 5 EN 7

LEZEN VOORAF IN DE KERK: EFEZE 4:1-16

5

5- Eenheid in Christus

Een belangrijk doel (naar Bijbelse opdracht) is voor ons allemaal: **6-** de eenheid van de gemeente.

Dat is niet zomaar een willekeurige eenheid,

10 om maar bij elkaar te blijven en het verder nergens over te hebben,
maar dat is *eenheid in waarheid*.

In Efeziërs 4 lezen we dat onze eenheid **7-** *in Christus* is.

Hij voegt het lichaam (de gemeente) samen en houdt het bijeen.

15 Als het ons gaat om de eenheid van de gemeente,
dan moeten wij er dus aan werken om samen **8-** in alles toe te groeien naar Hem,
onze Heere Jezus Christus.

En dat doen we **9-** *door ons in liefde aan de waarheid te houden*.

20 **10-** “Dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden,
in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus.
Van Hem uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden.”
(EF. 4:15-16A, HSV)

25 Christus bad voor Zijn kerk:

11- “Dat zij één zijn zoals Wij.”

(JOH. 17:11, NBG'51)

“Heilig hen in uw waarheid; uw woord is de waarheid.”

30 (JOH.17:17, NBG'51)

12- De Bijbel onderzoeken

35 We moeten niet kijken naar *wie* er voor ons staat om ons iets te vertellen.

Ook niet zomaar klakkeloos aanvaarden wat hij ons vertelt.

13- Maar ontvankelijk zijn voor Gods Woord

en positief-kritisch onderzoeken of de dingen die gezegd worden
wel kloppen met *wat er in de Bijbel staat*.

40

Het is goed om op te merken, dat we bij het beoordelen van bijvoorbeeld synodebesluiten of
opvattingen en uitspraken van broeders en zusters,

14- géén uitspraken doen over de *intenties* van broeders en zusters.

45 We gaan ervan uit dat iedere christen de intentie heeft om eerbiedig en respectvol met Gods Woord
om te gaan.

15- Maar we moeten wel beseffen dat onze intenties op zichzelf niet garanderen dat het ook *goed* is
wat we doen of zeggen.

Denk bijvoorbeeld aan Uzza.

Toen koning David de ark van God op wagens met koeien naar Jeruzalem wilde brengen, struikelden de koeien.

Uzza sterkte zijn hand uit naar de ark om te voorkomen dat die op de grond zou vallen.

Duidelijk met de beste intenties: de heilige ark mocht niet op de grond vallen!

5 Toch strafte God hard:

-16- “En de toorn des HEREN ontbrandde tegen Uzza en God sloeg hem daar om deze onbedachtzaamheid; hij stierf daar bij de ark Gods.”

10 (2 SAM.6:7, NBG’51)

Zo kunnen wij, ook als we de Bijbel willen uitleggen, de beste intenties hebben, maar het toch verkeerd zien.

Om die reden citeert de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) in artikel 7

15 **-17-** “dat alle mensen uit zichzelf leugenaars zijn” (PS.116:11).

En we leren van Paulus **-18-** dat onze kennis onvolkomen is. (1 KOR.13:9)

Daarom moet elke uitleg van Gods Woord

– en dus ook alles wat wij hier vanavond zeggen –

20 getoetst worden aan de Bijbel, zoals de joden in Berea deden:

-19- “Zij ontvingen het Woord met grote bereidwilligheid en onderzochten dagelijks de Schriften om te zien of die dingen zo waren.”

25 (HAND.17:11, HSV)

-20- Een nieuwe koers

30 De Gereformeerde Kerken vrijgemaakt (GKv) hebben in de laatste twee synoden uitgesproken dat alle ambten in de kerk ook door vrouwen vervuld mogen worden.

Dit is niet alleen maar een praktische aanvulling op onze kerkelijke praktijk.

-21- Hiermee hebben de kerken *een nieuwe manier van Bijbellezen* goedgekeurd.

In kerkelijk jargon: een nieuwe *hermeneutiek* gelegaliseerd. **-22-**

35 Dat is een nieuwe koers die breekt met wat we tot nu toe hebben geloofd, beleden en afgesproken.

-23- Hermeneutiek

40 ‘Hermeneutiek’ klinkt voor sommigen inmiddels als een vies woord, maar dat is het niet.

Het betekent gewoon: **-24-** manier van Bijbellezen of Bijbeluitleg.

Maar het gaat erom dat de synoden ruimte gegeven hebben

aan **-25-** een *andere* manier van Bijbellezen,

die tot nu toe altijd door de kerken is afgewezen als in strijd met de Bijbel.

45

Nieuwe manier van Bijbellezen = nieuwe hermeneutiek.

Als er een *nieuwe* hermeneutiek is, dan is er ook een *oude*:

een manier van Bijbellezen zoals we dat al eeuwenlang in de kerk gewend zijn.

50 **-26-** Dat wordt ook wel genoemd: de *klassiek gereformeerde hermeneutiek*.

-27- Dat we ons aan deze klassiek gereformeerde manier van Bijbellezen willen houden, is niet omdat die nou eenmaal *traditioneel* is, maar omdat we geloven dat dit is hoe *de belijdenis* het ons leert. En we zijn aan de belijdenisgeschriften gebonden, omdat die overeenstemmen met Gods Woord.

5

-28- Wij geloven de Bijbel

NGB artikel 5 en 7 – Wij geloven:

- 10
- **-29-** zonder te twifelen alles wat in de Bijbel staat;
 - **-30-** dat de Heilige Geest in ons hart getuigt dat de Bijbel Gods Woord is;
 - **-31-** dat de Bijbel de wil van God volkomen bevat;
 - **-32-** dat de Bijbel voldoende leert alles wat de mens moet geloven om behouden te worden;
 - **-33-** dat God in de Bijbel uitvoerig beschreven heeft hoe wij Hem moeten dienen;

15

 - **-34-** dat niemand ánders mag leren dan ons geleerd is door de Bijbel;
 - **-35-** dat we niets aan de Bijbel mogen toevoegen en er niets uit weglaten;
 - **-36-** dat de Bijbel volmaakt en in alle opzichten volledig is;
 - **-37-** dat Gods waarheid boven woorden of gewoonten van mensen gaat;

20

 - **-38-** dat alle mensen uit zichzelf leugenaars zijn (PS.116:11) en ijdelers dan de ijdelheid zelf.

We lezen erover in de Bijbel:

- 25
- 39-** “Want nooit is profetie voortgekomen uit de wil van een mens, maar, door de Heilige Geest gedreven, hebben mensen van Godswege gesproken.”
(2 PETR.1:21, NBG’51)
 - 40-** “Heel de Schrift is door God ingegeven.”
(2 TIM.3:16, HSV)
 - 41-** “Het evangelie (...), waardoor gij ook behouden wordt, indien gij het zó vasthoudt, als ik het u verkondigd heb.”
(1 KOR.15:1,2, NBG’51)
- 30

-42- Leesregel

35 De belangrijkste leesregel in de klassiek gereformeerde hermeneutiek:

- Lees wat er staat;
- laat staan wat er staat;
- verklaar wat je leest.

40 De Bijbel legt zichzelf uit.

De Bijbel heeft het eerste en het laatste woord.

Ook al sta je daardoor vierkant tegenover cultuur en maatschappij.

-43- De boodschap van de Bijbel valt in de wereld niet in goede aarde.

45 “Want het woord des kruises is wel voor hen, die verloren gaan, een dwaasheid, maar voor ons, die behouden worden, is het een kracht Gods.”

(1 Kor.1:18, NBG’51)

50

-44- Juiste Bijbeluitleg

Hoe moeten we de Bijbel uitleggen?

Daarvoor gelden een aantal uitgangspunten.

Die hebben wij niet zelf bedacht, maar die komen uit de Bijbel naar voren.

- 5 1. **-45-** De Bijbel gelovig aanvaarden
2. **-46-** De Bijbel is duidelijk
3. **-47-** De Bijbel is een eenheid
4. **-48-** De Bijbel is zijn eigen uitlegger
5. **-49-** Pas op voor verkeerde Bijbeluitleg
- 10 6. **-50-** Het Nieuwe Testament werpt licht op het Oude Testament

1. -51- DE BIJBEL GELOVIG AANVAARDEN

15 Het is goed om ons te realiseren dat wij van nature geneigd zijn om de Bijbel niet zomaar te aanvaarden.

Onze zondige aard is gericht op onszelf en ons eigen gelijk en wil zich niet zomaar door God laten gezeggen.

Toch is dat nou juist hét kenmerk van een waar geloof:

20

-52- “Waar geloof is een stellig weten
waardoor ik alles voor *betrouwbaar* houd,
wat God ons in Zijn Woord geopenbaard heeft.”
(HC, ZONDAG 7, ANTWOORD 21)

25

Elke zondagmiddag belijden we samen ons *algemeen en ontwijfelbaar geloof*.

‘Ontwijfelbaar’ wil zeggen:

dat we in de Bijbel niets in twijfel trekken, maar heel de Schrift gelovig aanvaarden.

Zoals Abraham:

30

-53- “En hij heeft aan de belofte van God
niet getwijfeld door ongelof,
maar werd gesterkt in het geloof, terwijl hij God de eer gaf.
Hij was er ten volle van overtuigd
35 dat God ook machtig was te doen wat beloofd was.
Daarom ook is het hem tot gerechtigheid gerekend.”
(ROM.4:20-22, HSV)

35

In onze maatschappij wordt twijfelen, juist iets *niet weten*, als iets heel positiefs gezien.

40

Er is geen absolute zekerheid

en wat voor mij waarheid is, hoeft dat voor jou niet te zijn.

Maar de Bijbel en de belijdenis spreken wel degelijk van *zekerheid* van het geloof

en ook dat twijfel *zonde* is, waartegen we hebben te strijden.

In die strijd tegen de zonde, ook tegen zondige twijfel, staan we niet alleen.

45

Zo belijden we in de Dordtse Leerregels:

50

-54- “Intussen getuigt de Schrift dat de gelovigen in dit leven
tegen allerlei zondige twijfel te strijden hebben
en in zware aanvechting dit volle geloofsvertrouwen
en deze zekerheid van de volharding niet altijd voelen.
Maar God, de Vader van alle vertroosting,
laat hen niet boven vermogen verzocht worden,

want Hij zal met de verzoeking ook voor de uitkomst zorgen
en Hij maakt door de Heilige Geest
hen weer zeker van de volharding.”
(DL, HOOFDSTUK V, ARTIKEL 11)

5

-55- Als we dus in de Bijbel tegen moeilijkheden aanlopen,
moet ons eerste uitgangspunt zijn
dat wij “mensen uit onszelf leugenaars zijn” en “ijdelers dan de ijdelheid zelf” (NGB 7),
terwijl de Heere daarentegen *volkomen betrouwbaar* is,
10 waardoor wij het nooit beter zullen weten dan wat we in de Bijbel lezen.

2. **-56-** DE BIJBEL IS DUIDELIJK

15

Er zijn zoveel interpretaties van de Bijbel.
Is discussie over de juiste uitleg niet bij voorbaat zinloos?

Wij belijden dat God *duidelijk* spreekt in Zijn Woord.

20

Daarom mogen we geloven
dat we uit de Bijbel kunnen leren wat Hij ons wil vertellen.
Dat wij in de Bijbel een helder zicht krijgen op wat God ons te zeggen heeft.

25

“Uw woord is een lamp voor mijn voet
en een licht op mijn pad.”
(PS.119:105, NBG’51)

Dat wil niet zeggen dat alles in de Bijbel voor *óns* altijd even duidelijk is.
Maar dat ligt niet aan de Bijbel.

30

Dat ligt aan ons beperkte inzicht
of de verkeerde vooronderstellingen waarmee we de Bijbel lezen.

-57- Maar door het bestuderen van de Schrift kan wat voor ons onduidelijk is,
duidelijker worden
en **-58-** kan ons denken gecorrigeerd worden door wat er staat.

35

Door te belijden dat de Bijbel duidelijk is,
zeggen we dat God zich niet door onze beperkingen en zonden laat tegenhouden
om Zijn wil aan ons bekend te maken.

40

Ook al stuiten wij bij het lezen van de Bijbel op onbegrip bij onszelf
of vinden wij een Bijbeltekst niet duidelijk,
dan nog belijden we en blijft ons uitgangspunt dat de Bijbel duidelijk is
en zoeken we *in diezelfde Bijbel* naar wat er nou wordt bedoeld.

45

En we moeten ons erbij neerleggen
dat we ook gewoon niet alles hoeven te weten.

-59- Kennen we allemaal die bekende woorden van Mozes niet uit ons hoofd?

50

“De verborgen dingen zijn voor de HERE, onze God,
maar de geopenbaarde zijn voor ons en onze kinderen voor altijd,
opdat wij al de woorden dezer wet volbrengen.”
(DEUT.29:29, NBG’51)

3. -60- DE BIJBEL IS EEN EENHEID

God is de auteur. Hij spreekt Zichzelf niet tegen.

5 -61- “Bij de trouw van God:
 ons spreken tot u is *niet: ja en neen!*
 Immers, de Zoon van God, Christus Jezus,
 die in uw midden verkondigd is door ons, (...) *was niet: ja en neen,*
10 *maar in Hem was het: Ja.”*
 (2 KOR.1:18-19, NBG’51)

-62- Dit betekent dat wij ervan uit moeten gaan dat er *geen tegenstrijdigheden* in de Bijbel staan.

-63- Het betekent ook dat *wij* van verschillende gegevens in de Bijbel nooit tegenstellingen mogen *maken*.
Ze vullen elkaar aan en dat moet in onze uitleg blijken.

Bijvoorbeeld:

Man en vrouw zijn één en gelijkwaardig als beeldragers van God (GEN.1:26-27) en tegelijk is de man hoofd van de vrouw. (1 KOR. 7:3, 7-9, EF. 5:22-23)

-64- Die gegevens moet je beide recht doen en niet tegenover elkaar zetten.

4. -65- DE BIJBEL IS ZIJN EIGEN UITLEGGER

Om een Bijbelgedeelte beter te begrijpen moeten we eerst kijken naar -66- de directe context (de perikoop, de omliggende hoofdstukken, het Bijbelboek).

Daarnaast moeten we bij de uitleg van een tekst

ook -67- het geheel van de Bijbel betrekken.

Wat in een bepaalde tekst voor ons minder duidelijk is, kunnen we uitleggen met wat ergens anders duidelijker staat.

Als we bijvoorbeeld goed willen begrijpen

wat Genesis 1-3 ons leert over de verhouding tussen man en vrouw, moeten we lezen wat *dáár* staat (directe context)

én ons laten leiden door wat elders in de Bijbel staat.

Bijvoorbeeld door wat Paulus door de Heilige Geest over deze tekst zegt.

-68- Dan leggen we de Schrift uit *vanuit de Schrift* en niet vanuit onszelf.

Nog een voorbeeld:

Als Paulus in 1 Kor.11:3 de man *het hoofd van de vrouw* noemt, maakt Ef.5:22-24 duidelijk dat hij hiermee ook een *gezagsrelatie* bedoelt.

Daar zegt Paulus namelijk dat de vrouw het gezag van haar man moet aanvaarden, want “de man is het hoofd van de vrouw”.

5. -69- PAS OP VOOR VERKEERDE BIJBELUITLEG

Verkeerde uitleg ontstaat als wij de Bijbel niet aanvaarden zoals die zichzelf geeft, maar -70- *gedachten van buiten de Bijbel* (ons denken, onze cultuur) beslissend gaan maken voor onze uitleg.

Wij gaan de Bijbel dan lezen in het 'licht' van ons verstand.

Terwijl de Bijbel nu juist ons denken moet verlichten.

-71- Wij mogen wat God zegt niet aanpassen aan wat wij zelf denken.
Maar wij moeten juist *ons denken* laten corrigeren door *wat God zegt*.

5 Zo vernieuwt Hij ons naar Zijn beeld,
in plaats van dat wij *Hem* aanpassen aan *ons* beeld.

-72- "Word niet aan deze wereld gelijkvormig,
maar word veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid (*uw denken*)
10 om te kunnen onderscheiden wat de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God is."
(ROM.12:2, HSV)

15 **6. -73- HET NIEUWE TESTAMENT WERPT LICHT OP HET OUDE TESTAMENT**

Het NT beslist over hoe we het OT lezen en begrijpen moeten.

Daarvan geven we 3 voorbeelden:

1. **-74-** Over de Psalmen
2. **-75-** Over het huwelijk
- 20 3. **-76-** Over Christus

-77-

25

-78- Het NT leert het OT begrijpen

1. OVER DE PSALMEN

De Psalmen geven daarvan mooie voorbeelden.

30 Als je alleen de psalmen leest, kun je de gedachte krijgen
dat het alleen over gewone mensen gaat.

Maar uit het Nieuwe Testament begrijpen we
dat veel psalmen over de Heere Jezus gaan.

-79- Kijk maar eens naar dit voorbeeld uit Psalm 40:

35 "In slachtoffer en spijsoffer hebt Gij geen behagen,
- Gij hebt mij geopende oren gegeven - ,
brandoffer en zondoffer hebt Gij niet gevraagd.
Toen zeide ik: Zie, ik kom;
40 in de boekrol is over mij geschreven;
ik heb lust om uw wil te doen, mijn God,
uw wet is in mijn binnenste."
(PS.40:7-9, NBG'51)

45 In de brief aan de Hebreeën wordt deze tekst uit Psalm 40 geciteerd.
Daarna volgt een uitleg:

-80- "In de aanhef zegt Hij:
Slachtoffers en offergaven, brandoffers en zondoffers,
50 hebt Gij niet gewild, noch daarin een welbehagen gehad,
hoewel zij naar de wet gebracht worden.

-81- Doch daarna heeft Hij gezegd:

Zie, hier ben Ik om uw wil te doen.

-82- Hij heft het eerste op, (*de offerdienst*)

-83- om het tweede (*het offer van Christus aan het kruis*) te laten gelden.”

(HEBR.10:8-9, NBG'51)

5

Zo begrijpen we vanuit het NT dat Psalm 40 leert dat de offerdienst voor God geen volkomen voldoening is, maar vervuld wordt door het volmaakte offer van Christus.

10 **-84-** En een tweede voorbeeld uit Psalm 41:

“Zelfs de man met wie ik in vrede leefde,
op wie ik vertrouwde,
die mijn brood at,
heeft zich tegen mij gekeerd.”

15

(PS.41:10, HSV)

Dit zijn woorden van David.

-85- Maar uit het NT begrijpen we

20 dat dit gaat over het verraden van de Heere Jezus door Judas:

“Maar de Schrift moet vervuld worden:
Wie Mijn brood eet, heeft zich tegen Mij gekeerd.”

(JOH.13:18, HSV)

25

“Die zijn hand met Mij in de schotel heeft gedoopt, die zal Mij verraden.”

(MAT.26:23, NBG'51)

-86- Net als de woorden uit Psalm 69, die letterlijk vervuld worden aan het kruis:

30

“Ja, zij hebben mij *gal* als mijn voedsel gegeven,
in mijn dorst hebben zij mij *zure wijn* laten drinken.”

(PS.69:22, HSV)

“Zij gaven Hem *wijn* vermengd met *gal* te drinken.”

(MAT.27:34, HSV)

35

-87- Een van de bekendste voorbeelden is Psalm 118.

Daar gaat het over de hoeksteen, waarvan ook Jesaja profeteerde:

40

“Dan zal Hij tot een heiligdom zijn,
en tot een steen, waaraan men zich stoot,
en tot een rotsblok, waarover men struikelt.”

(JES.8:14, NBG'51)

“Zie, Ik leg in Sion een steen ten grondslag,
een beproefde steen,

45

een kostbare hoeksteen van een vaste grondslag.”

(JES.28:16, NBG'51)

-88- Deze woorden komen op meerdere plaatsen in het NT terug:

50

“Jezus zeide tot hen: Hebt gij nooit gelezen in de Schriften:
De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden,
deze is tot een hoeksteen geworden;

van de Here is dit geschied, en het is wonderlijk in onze ogen?”
(MAT.21:42, NBG'51)

“Dit (*deze Jezus*) is de steen, door u, de bouwlieden, versmaad,
die nochtans tot hoeksteen is geworden.”

5 (HAND.4:11, NBG'51)

“Zie, Ik leg in Sion een steen des aanstoets en een rots der ergernis,
en wie op Hem zijn geloof bouwt, zal niet beschaamd uitkomen.”

(ROM.9:33, NBG'51)

10 “U dan, die gelooft, geldt dit kostbare,
maar voor de ongelovigen geldt:

De steen, die de bouwlieden afgekeurd hadden,
die is geworden tot een hoeksteen en een steen des aanstoets en een rots der ergernis.”

(1 Petr.2:7, NBG'51)

15

2. **-89-** OVER HET HUWELIJK

Een ander voorbeeld (van hoe het NT leert het OT te begrijpen)
vinden we in Genesis 2.

20

-90- “Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten
en zich aan zijn vrouw hechten;
en zij zullen tot één vlees zijn.”

(GEN.2:24, HSV)

25

Uit het NT leren we **-91-** dat *God* met deze tekst het huwelijk heeft *ingesteld*
als een levenslange verbintenis tussen *één man en één vrouw*,
dat hij *echtbreuk* verbiedt

en dat bijvoorbeeld een zgn. *homohuwelijk* en *genderneutraliteit* voor Hem niet kunnen bestaan.

30 **-92-** Want de Heere Jezus zegt:

“Maar vanaf het begin van de schepping
heeft God hen *mannelijk en vrouwelijk* gemaakt.
Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten
en zich aan zijn vrouw hechten;
en *die twee* zullen tot één vlees zijn,
zodat zij niet meer twee zijn, maar één vlees.
Dus, wat God samengevoegd heeft,
laat de mens dat *niet scheiden*.”

40

(MARK.10:6-9, HSV)

-93- En van Paulus leren we hoe dit vers uit Genesis 2 ook bepalend is
voor hoe man en vrouw zich ten opzichte van elkaar verdragen.

En ook dat het huwelijk voor God zo *heilig* is,

45 omdat het een afspiegeling is van de band tussen Christus en Zijn gemeente.

“Zo moeten de mannen hun eigen vrouwen liefhebben
als hun eigen lichamen.

Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief.

50 Want niemand heeft ooit zijn eigen vlees gehaat,

maar hij voedt en koestert het,

zoals ook de Heere de gemeente.

Want wij zijn leden van Zijn lichaam, van Zijn vlees en van Zijn gebeente.

Daarom zal een man zijn vader en moeder verlaten
en zich aan zijn vrouw hechten,
en die twee zullen tot één vlees zijn.

5 Dit geheimenis is groot;
maar ik spreek met het oog op *Christus en de gemeente*.
Kortom, ook *u moet*, ieder in het bijzonder, *uw eigen vrouw net zo liefhebben als uzelf;*
en *de vrouw moet ontzag hebben voor haar man.*
(EF.5:28-33, HSV)

10

3. **94-** OVER CHRISTUS

15 Na Christus' opstanding lezen we over de twee discipelen die, onderweg naar Emmaüs,
Bijbelonderwijs krijgen van de Heere Jezus.

95- "En Hij begon bij Mozes en bij al de profeten
en legde hun uit, wat in *al de Schriften op Hem* betrekking had."
(LUK.24:27, NBG'51)

20

En achteraf zeiden die discipelen tegen elkaar:

96- "Was ons hart niet brandende in ons,
terwijl Hij onderweg tot ons sprak en ons *de Schriften opende?*"
(LUK.24:32, NBG'51)

25

Eerder had de Heere Jezus al tegen de joden gezegd:

97- "De Schriften zijn het, welke van Mij getuigen."
(JOH.5:39, NBG'51)

30

98- Hieruit leren we vanuit het NT dat *heel het OT* gericht is op Christus.
Omdat 'Mozes en de profeten' (dat staat voor het hele OT)
op Hem betrekking hebben.

35 Deze les uit het NT is bepalend voor hoe je teksten uit het OT vertaalt en uitlegt.

Dat gaat weleens mis in de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV).

Vertalen stelt altijd voor keuzes.

Je kunt woorden en uitdrukkingen soms op meerdere manieren uitleggen.

40 In de NBV is bij het maken van zulke vertaalkeuzes

meer dan eens geen rekening gehouden

met de rode draad in de Bijbel, dat heel de Bijbel is gericht op Christus.

99- Als voorbeeld kijken we naar de *moederbelofte* uit Genesis 3.

45 Het *zaad* van de vrouw wordt in de NBG'51-vertaling,
de Statenvertaling (SV) en de Herziene Statenvertaling (HSV)
als *enkelvoud* vertaalt (Christus).

De NBV maakt er echter *meervoud* van (meerdere nakomelingen).

50 "En Ik zal vijandschap zetten tussen u en de vrouw,
en tussen uw zaad en haar zaad;
dit zal u de kop vermorzelen, en gij zult **het** de hiel vermorzelen."
(GEN.3:15, NBG'51)

“Vijandschap sticht ik tussen jou en de vrouw,
tussen jouw nageslacht en het hare,
zij verbrijzelen je kop, jij bijt **hen** in de hiel.”
(GEN.3:15, NBV)

5

Dat lijkt een klein en onbelangrijk verschil,
maar deze tekst is juist cruciaal in de Bijbel
omdat dit de eerste belofte is *die op Christus wijst*.

10

Zo zie je dat ook het gebruik van Bijbelvertalingen te maken heeft
met het goed verklaren en begrijpen van wat God in de Bijbel tegen ons te zeggen heeft.
Het is beslist niet onze bedoeling
om hier een discussie te voeren over verschillende Bijbelvertalingen
of om bijvoorbeeld de NBV te diskwalificeren.

15

Ook in de NBG'51-vertaling zijn teksten aan te wijzen
die minder goed of verkeerd vertaald zijn.

Maar de NBV is in ons kerkverband inmiddels volledig ingeburgerd
en heeft daardoor grote invloed op het denken en de argumentatie.

20

We zullen later nog voorbeelden zien, waarbij de NBV de lezer op een verkeerd spoor zet.
Het is altijd van belang om bij het bestuderen van de Bijbel meerdere vertalingen te vergelijken.

25

-100- Nieuwe hermeneutiek?

Tot hiertoe ging het over hoe we de Bijbel moeten lezen en uitleggen.
En dan nu over de synode.

30

Samen met meerdere zusterkerken in binnen- en buitenland hebben wij bezwaar ingediend
tegen de manier waarop de synode met de Bijbel omgaat.
In onze bezwaren tegen de synodebesluiten over vrouwelijke ambtsdragers
verwijten wij de synode
de nieuwe hermeneutiek te hebben gelegaliseerd en toegepast.

35

-101- Met andere woorden:
de synode heeft de gebruikelijke gereformeerde manier van Bijbeluitleg losgelaten
en gekozen voor een andere manier van Bijbeluitleg,
-102- een manier die in strijd is met de Bijbel en de belijdenis.

40

Die nieuwe manier van Bijbel lezen wil meer rekening houden met het feit
dat de Bijbellezer vandaag **-103-** in een andere situatie (tijd, cultuur e.d.) leeft
dan de Bijbellezer in de tijd waarin de Bijbel is ontstaan.
-104- De Bijbellezer van nu komt met andere vragen naar de Bijbel toe dan de Bijbellezer van toen.

45

-105- Daarom zijn uitspraken van Paulus niet in elke tijd en onder alle omstandigheden toepasbaar.
Paulus gaf in een andere tijd, cultuur en context
-106- *zijn visie* op de positie van vrouwen, huwelijk en seksualiteit e.d.
Wij kunnen daar vandaag zo niet meer mee uit de voeten
en gaan zoeken naar een andere toepassing.

50

-107- Desnoods leggen we wat hij toen schreef naast ons neer
als niet meer passend in onze cultuur.

Of we vinden dat we een voorschrift dat Paulus gaf in zijn tijd en cultuur (géén vrouwelijke ambtsdragers)

-108- vandaag mogen *omdraaien* (wél vrouwelijke ambtsdragers).

5 **-109-** Ons leven gaat dus meer en meer de boodschap van de Bijbel bepalen in plaats van dat de Bijbel ons leven bepaalt.

Want dit anders gaan lezen van teksten **-110-** begint niet bij nieuw inzicht *in Gods Woord*, maar bij het gevoel in bepaalde opzichten **-111-** *in onze cultuur* niet meer uit de voeten te kunnen met wat we in die teksten altijd gelezen hebben.

10 En dus gaan we de Bijbel anders benaderen.

Door de synode wordt dit ontkend, maar wie de synodestukken leest komt de bewijzen ervoor overal tegen.

Alleen al in de vreemde uitspraak

15 dat er in de Bijbel *twéé tegenovergestelde* lijnen voorkomen over deze zaak.

-112- En dat daarom beide opvattingen recht van spreken hebben: vrouwelijke ambtsdragers mogen *wel* én vrouwelijke ambtsdragers mogen *niet*.

Met andere woorden:

20 **-113-** de Heere kan dus in Zijn ene Woord een zaak *zowel goedkeuren als verbieden*.

Wat blijft er dan nog over van het gezag, de duidelijkheid en betrouwbaarheid van Gods Woord?

-114- Is de onvermijdelijke consequentie van deze uitspraak niet, dat onze Heere Jezus Christus dus toch wél iemand van *ja* en *nee* tegelijk is? Ondanks wat Paulus schrijft in 2 Kor.1:19?

25

“Immers, de Zoon van God, Christus Jezus, (...) was niet: ja en neen, maar in Hem was het: Ja.”
(2 KOR.1:19, NBG’51)

30

-115- Vrouwen in de ambten?

Wij geloven (en tot nu toe geloofden we dat *in onze kerken*)

35 dat de Bijbel ons leert **-116-** dat God man en vrouw samen naar zijn beeld heeft geschapen en tegelijk verschillende verantwoordelijkheden geeft.

Dit komt onder andere uit in het feit dat God alleen mannen roept tot het ambt (1 Tim.2:11-3,4; Titus 1:6).

40 De *synode* beweert nu dat de Bijbel dit leert¹:

-117- *God heeft man en vrouw in het begin wel verschillend gemaakt (mannelijk en vrouwelijk), -118- maar dat heeft geen gevolgen voor hun onderlinge verhouding. De man heeft ten opzichte van de vrouw geen leidinggevende positie gekregen.*

45 **-119-** *Het kwam door de zondeval dat de man in hun onderlinge relatie de leiding ging nemen. Hij ging over haar heersen, met alle negatieve gevolgen van dien.*

-120- *Dat kun je zien in de culturen van de tijd van de Bijbel, waarin vrouwen ondergeschikt zijn. -121- Ook mannelijk leiderschap in huwelijk en kerk is een gevolg van de zondeval.*

50 **-122-** *Maar Christus verlost ons van ‘zonde en vloek’ en zet mannen en vrouwen weer op één lijn. Samen dienen ze God en elkaar met hun gaven.*

¹ Besluiten revisieverzoeken besluiten GS Meppel inzake m/v in ambt, besluit 3, grond 3 (5 september 2020).

*Daarin hebben ze geen verschillende verantwoordelijkheden.
Daarom moeten ze ook beiden tot alle taken en ambten in de kerk geroepen kunnen worden,
op grond van gaven die daarvoor bij hen worden opgemerkt.*

5 We gaan aan de hand van een aantal teksten na hoe de synode *door een nieuwe manier van Bijbeluitleg* tot deze conclusies komt.

~~-123-~~

10

~~-124-~~ Genesis 2

15 Eerder hebben we gezien ~~-125-~~ dat het NT beslist over hoe we het OT lezen en begrijpen moeten. Zo is wat Paulus schrijft in o.a. 1 Kor.11, 1 Tim.2 en Ef.5 over de verhouding tussen man en vrouw, altijd beslissend geweest voor de uitleg van Genesis 2.

~~-126-~~ Maar de synode heeft deze werkwijze losgelaten en de zaak omgedraaid:

20 ~~-127-~~ Genesis 2 beslissend gemaakt voor hoe je zulke teksten van Paulus moet lezen. Maar...

dan komt de synode wel met een *eigen, nieuwe uitleg* van Genesis 2.

Door zoveel nadruk te leggen op de *gelijkheid* van man en vrouw (sámen krijgen ze van God dezelfde opdracht, dus dragen ze ook dezelfde verantwoordelijkheid), worden alle verschillen in taakverdeling en verantwoordelijkheid die de Bijbel noemt genegeerd:

- 25
- ~~-128-~~ verschillend geschapen;
 - ~~-129-~~ de naam Mannin als aanvulling op de eerstgeschapen Man;
 - ~~-130-~~ de benaming 'hulp/helper' voor Mannin.
 - ~~-131-~~ het feit dat de Heere na de zondeval niet Mannin tot verantwoording roept, maar Adam, hoewel zijn vrouw toch vooropging in het luisteren naar de slang. Hierdoor herstelt
- 30 God direct de orde die Hij in de schepping had aangebracht, maar door de zondeval werd doorbroken.

~~-132-~~ Dit nieuwe uitgangspunt is vervolgens gemaakt tot *leesregel voor de rest van de Bijbel*.

35 Andere teksten worden verklaard vanuit de gedachte dat man en vrouw vanaf het begin niet alleen gelijkwaardig, maar ook gelijk zijn en dezelfde verantwoordelijkheid hebben.

~~-133-~~ Men kan niet ontkennen dat in heel de tijd van (in elk geval) het OT vrouwen een ondergeschikte positie innamen:

- 40
- ~~-134-~~ geen priesteressen
 - ~~-135-~~ geen koninginnen
 - ~~-136-~~ Sara die zich aan Abraham onderwierp en hem 'heer' noemde (1 Petr.3:6)
 - ~~-137-~~ God die tegen de vrouw zei dat haar man over haar zou heersen (Gen.3:16).

45 ~~-138-~~ Maar dit mag dus niet meer verklaard worden uit de rangorde die God Zelf in de schepping aanbracht.

Het synoderapport² zegt:

² Rapport synodecommissie revisieverzoeken M/V en ambt 'Elkaar van harte dienen', Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Goes 2020

-139- Zij waren (na de zondeval) daarin kinderen van hun tijd.

-140- Dat was een culturele tendens.

-141- Gods genadige verlossingswerk zou zorgen voor een tegenkracht, waardoor vrouwen worden verlost van hun ondergeschikte positie en weer naast de mannen geplaatst worden.

5

Bij deze nieuwe opvatting zijn de volgende vragen te stellen:

- **-142-** Waarom zou God de vrouw wel eeuwenlang zo straffen en de man niet, terwijl Hij toch de man als eerste ter verantwoording riep:

10 "Adam, waar ben je?"

- **-143-** Waarom heeft de Heere Jezus niet al een eerste begin gemaakt met het herstel van de vrouw als gelijke naast de man?

Waarom koos hij 12 mannen als apostelen?

15 - **-144-** Waarom ging de kerk ná zijn opstanding en ná de uitstorting van de Heilige Geest nog steeds in die lijn verder?

In Judas' plaats werd wéér een man gekozen (Hand.1).

- **-145-** Waarom koos de gemeente in Jeruzalem o.l.v. de apostelen zeven mannen en niet een paar wijze vrouwen?

20 - **-146-** Waarom bleven Paulus en Petrus schrijven dat vrouwen het gezag van hun man moeten aanvaarden?

- **-147-** Waarom had de Heilige Geest 20 eeuwen nodig om de kerk te laten beseffen dat het tussen mannen en vrouwen anders is dan altijd gedacht?

25

-148- Galaten 3:28

Voor het gelijkheids-uitgangspunt denkt men ook bevestiging te vinden in bepaalde teksten in het NT. Staat het zo ook niet in Galaten 3?

30 **-149-** "Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus."

(GAL.3:28, NBV)

35 Maar Paulus heeft het hier helemaal niet over het wegvallen van alle ongelijkheid in het algemeen. Alsof een Jood die Christus Jezus als zijn Redder aanvaardde geen Jood meer zou zijn en een Griek geen Griek meer, een man geen man en een slaaf geen slaaf meer.

40 Ook na de verlossing in Christus blijven die verschillen er en roept God daarom nog steeds mensen tot verschillende verantwoordelijkheden.

-150- Nee, Paulus maakt alleen maar duidelijk, dat we door het geloof en de doop allemaal evenzeer kinderen van God geworden zijn, gered door Christus.

45 Ook hier lijkt het gebruik van de NBV van invloed te zijn bij wie de tekst zonder context leest. In de HSV luidt deze tekst zo:

50 **-151-** "Daarbij is het niet van belang dat men Jood is of Griek; daarbij is het niet van belang dat men slaaf is of vrije; daarbij is het niet van belang dat men man is of vrouw; want allen bent u één in Christus Jezus."

(GAL.3:28, HSV)

Er staat driemaal “daarbij”.

Dan vraag je je natuurlijk gelijk af: *wárbij?*

-152- En dan *moet* je dus op zoek naar de directe context:

5 de vorige verzen uit deze perikoop.

En dan blijkt dit vers dus te gaan over geloof en doop, waardoor wij kinderen van God zijn.

-153- En dus helemaal niet over andere zaken, zoals taken in de kerk.

10

-154- Efeze 5:21

Ook in deze tekst wordt de in Genesis 2 ‘gevonden’ gelijkheidsgedachte ingelezen.

-155- “Aanvaard elkaars gezag uit eerbied voor Christus.”

15 (EF.5:21A, NBV)

“Weest elkander onderdanig in de vreze van Christus.”

(EF.5:21A, NBG’51)

Dus hoeven niet alleen vrouwen het gezag van mannen te aanvaarden, maar andersom ook.

20 Maar als Paulus dat écht zou bedoelen, wat stelt gezag dan nog voor?

En onderwerping?

Ook het hoofd-zijn van de man verliest dan alle inhoud.

En gaat de vergelijking met Christus en Zijn kerk dan nog wel op?

25 **-156-** Opvallend is hier een klein verschil tussen de NBV en diverse andere vertalingen (SV, HSV, NBG’51).

In elke vertaling bestaat hoofdstuk 5 uit 2 perikopen:

de eerste over het leven in de gemeente,

de tweede over het leven in het huwelijk.

30

-157- Het is opmerkelijk dat vers 21 in de NBV

aan het begin staat van de *tweede* perikoop (over het huwelijk),

-158- terwijl het in de andere drie vertalingen

de afsluiting van de *eerste* perikoop is (over de gemeente).

35

Wie deze tekst gebruikt als bewijs voor de gelijkheidsgedachte,

leest blijkbaar uit de NBV

en ziet deze tekst als voorschrift voor het huwelijk.

Maar in de Kanttekeningen bij de Statenvertaling

40 wordt dit vers duidelijk bij het voorgaande gerekend (als voorschrift voor de gemeente):

-159- “Paulus sluit af met vier vermaningen (voor de gemeenteleden):

1. Word vervuld met de Heilige Geest.

2. Loof de Heere met psalmen en liederen.

45

3. Dank God voor alles.

4. Wees onderdanig naar elkaar toe.”

(KANTTEKENINGEN STATENVERTALING)

Wees dus *in de gemeente* onderdanig naar elkaar toe.

50 Daarná komt dan de perikoop met onderwijs over het christelijk huwelijk.

-160- In de iets grotere context schrijft Paulus in de hoofdstukken 4, 5 en 6 over hoe wij samenleven in de *maatschappij*, de *gemeente* en de *gezinnen*. Dit vers (5:21) blijkt dan te fungeren als een inleiding op de passage waarin hij **-161-** allerlei verschillende gezagsverhoudingen onder de loep gaat nemen, waarin de

- 5 gemeentelieden samenleven:
- de vrouw moet onderdanig zijn aan de man;
 - de man aan Christus;
 - kinderen aan hun ouders;
 - slaven aan hun meesters.

10 Uit de uitleg die de synode nu van Efeziërs 5 en 6 geeft zou je moeten concluderen dat ouders ook onderdanig moeten zijn aan hun kinderen!

15 **-162- 1 Timotheüs 2:11-14**

Dit is ongetwijfeld de lastigste tekst voor voorstanders van vrouwelijke ambtsdragers.

-163- “Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden. Want eerst is Adam geformeerd, en daarna Eva. En Adam heeft zich niet laten verleiden, maar de vrouw is door de verleiding in overtreding gevallen.”

20

25 (1 TIM.2:11-14, NBG'51)

Moet deze tekst geen aanleiding zijn om de nieuwe uitleg van Genesis 2 nog eens kritisch te heroverwegen?

30 **-164-** Maar nee, met het nieuw gevonden uitgangspunt van de gelijkheid in Genesis moet Paulus deze tekst wel anders bedoeld hebben dan wij er altijd in gelezen hebben. Dus beroept de synode zich op een zuiver staaltje *nieuwe hermeneutiek*,

-165- namelijk pure inlegkunde: er wordt *aangenomen* (te bewijzen valt het niet!) dat in de gemeente te Efeze een aantal vrijgevochten vrouwen de mannen en de gemeente willen overheersen.

-166- Vervolgens wordt deze onbewezen aanname gebruikt om wat Paulus schrijft zo te lezen: *dit soort zusters* mogen niet gezaghebbend onderwijzen. Andere natuurlijk wel.

40 **-167-** En dan mogen we aan deze tekst dus geen gevolgen voor *onze* kerkelijke praktijk ontleen. We mogen er niets uit afleiden over vrouwelijke ambtsdragers vandaag.

-168- Het is dus niet *wat Paulus schreef* dat aanleiding geeft tot een andere opvatting van 1 Tim.2.

-169- Maar een *aanvechtbaar uitgangspunt* uit Genesis 2 dat de uitleggers over dit Bijbelwoord laten heersen, waarna deze tekst ontkracht wordt **-170-** door een opnieuw *aanvechtbaar argument* dat Paulus een aanpassing vraagt bij de cultuur van die dagen, nl. dat de vrouwen in die tijd een ondergeschikte positie hadden.

50 **-171-** Want is dat wel zo?

Er werden naast een stel goden ook een aantal godinnen vereerd;

er waren hoog aangeschreven priesteressen, zoals het orakel van Delphi, de profetes Pythia; koningin Cleopatra van Egypte was gezien en gevreesd; in regeringskringen in Rome speelden vrouwen een dominante rol, zoals de gevreesde moeder van keizer Nero;

5 en in Handelingen 17:4 wordt gesproken over “vooraanstaande vrouwen”.

-172- Paulus gebruikte dus géén argumenten die aan de cultuur van zijn tijd ontleend zijn.

-173- Hij beroept zich op de *scheppingsorde* van Genesis 2 en 3.

Dus een argument *uit de Schrift*.

10

-174- Andere voorschriften wel aan de kant?

Als argument wordt nogal eens aangevoerd dat de kerk de Bijbel toch ook anders is gaan lezen m.b.t. **-175-** wat Paulus schrijft over bidden met opgeheven handen, slavernij, racisme en de hoofdbedekking voor de vrouw.

15

Maar die vergelijking gaat niet op.

Twee voorbeelden.

1. Bidden met opgeheven handen
2. Hoofdbedekking voor de vrouw

20

1. -176- BIDDEN MET OPGEHEVEN HANDEN

Dat beroep op die *opgeheven handen* lijkt voort te komen uit een slordige exegese, die gebaseerd is op uitsluitend de NBV.

25

Daarin staat het zo:

-177- “Ik wil dat bij iedere samenkomst de mannen met geheven handen bidden, vol toewijding, zonder wrok of onenigheid.”
(1 TIM.2:8, NBV)

30

Zo lijkt Paulus inderdaad een voorschrift te geven over onze gebedshouding: niet de handen vouwen, maar ze eerbiedig naar de hemel opheffen.

35

Maar in andere vertalingen (dichter bij de Griekse grondtekst) lezen we het zo:

-178- “Ik wil dan, dat de mannen op iedere plaats bidden met opheffing van *heilige* handen, zonder toorn en twist.”
(1 TIM.2:8, NBG'51)

40

Hier blijkt waar het Paulus om te doen was.

Er zijn in de Bijbel meerdere gebedshoudingen te vinden.

Geknield, maar ook staande met opgeheven handen,

45

zoals Salomo bij de inwijding van de tempel (1 Kon.8:22).

Die gewoonte kwam zichtbaar in Paulus' dagen nog veel voor.

-179- Maar nu gaat het Paulus niet om wat je met je handen *doet* tijdens het bidden,

-180- maar om hoe het met je handen *zit* als je gaat bidden.

50

Heb je heilige, schone handen?

Niet vuil gemaakt in hoe je omging met andere mensen?

Die vraag komt uit 1 Tim.2:8 nog steeds indringend naar ons vandaag toe.

2. -181- HOOFDBEDEKKING VOOR DE VROUW

En de *hoedjes* voor de vrouwen dan?

Hebben we dit voorschrift ook niet als tijd- en cultuurgebonden aan de kant gelegd?

5 Nee, dit is niet het geval.

Het laat juist goed het verschil zien tussen de nieuwe en de oude hermeneutiek.

-182- De nieuwe hermeneutiek doet het *omgekeerde* van wat er in Gods Woord staat.

Bijvoorbeeld in 1 Timotheüs 2:13,14:

10 in onze tijd en cultuur moeten we vrouwen juist *wel* in alle ambten toelaten.

-183- De oude hermeneutiek laat staan wat er staat

-184- en vraagt wat daarvan de vandaag nog steeds geldende toepassing is.

15 Zo ook in 1 Korintiërs 11.

-185- Hier begint Paulus niet bij wat de vrouw op haar hoofd hééft,

-186- maar bij hem die haar hoofd ís: de man.

En *in dat verband* schrijft hij ook iets over een hoofdbedekking voor vrouwen.

20 Dan mag je wel vragen stellen als:

- Wat hield die hoofdbedekking precies in? Een soort sjaal of sluier?

- Waarom vond Paulus die hoofdbedekking belangrijk?

Het was blijkbaar een teken van vrouwelijke onderdanigheid, maar waarom?

Wilden ze misschien 'showen' met hun mooie haardracht, zoals Calvijn veronderstelt?

25 - Waarom was het nodig vrouwen daarop aan te spreken?

Blijkbaar waren er die het bewust weglieten.

- Waarom betreft Paulus dit alleen op bidden en profeteren?

En pas dan komt de vraag hoe wij vandaag dat toepassen moeten

30 (en dat is *niet*: aan de kant leggen of precies omdraaien).

Op sommige van die vragen kun je dan misschien tot verschillende conclusies komen, maar de hoofdlijn van wat Paulus schreef blijft overeind:

-187- ook in hun optreden in de kerk

moeten vrouwen en mannen de hun door God toegewezen plaats uitstralen.

35 En moet de vrouw het hoofd-zijn van de man respecteren.

-188-

40

-189- Onvermijdelijke gevolgen

De nieuwe manier van Bijbellezen krijgt ook op allerlei andere onderdelen onvermijdelijk gevolgen, die zelfs in heel wat kerken in het kerkverband al aan te wijzen zijn.

45

We bespreken een paar voorbeelden.

1. -190- Homoseksualiteit

2. -191- Huwelijk en echtscheiding

3. -192- Schepping of evolutie

50

1. **-193-** HOMOSEKSUALITEIT

Er zijn duidelijke Bijbelteksten waarin we lezen dat zo'n relatie voor God verwerpelijk is.

-194- Paulus noemt zulke seks in Romeinen 1 'onnatuurlijk'.

-195- En nog moeilijker dan bij de kwestie man/vrouw

5 is hier in Gods Woord ook een tweede lijn aan te wijzen.

Toch wordt dat wel gedaan.

-196- In de cultuur van toen kenden ze nog geen homorelatie 'in liefde en trouw', zoals wij nu wel, is dan het argument.

Ook de andere manier van lezen van Genesis 2 wordt toegepast

10 om homoseksuele relaties goed te praten.

-197- Man en vrouw zijn toch gelijk?

Dan kan er naast de relatie van één man en één vrouw

toch ook die van twee mannen of twee vrouwen bestaan?

15 We noemen een aantal geluiden uit de praktijk van de GKV,

om ons te realiseren hoezeer deze gedachten al zijn doorgedrongen binnen het kerkverband:

- Prof. Dr. A.L.Th. de Bruijne:

"Tegenwoordig shopt ieder zijn uitleg en toepassing bij elkaar.

20 Er is een stortvloed van alternatieve exegeses, redeneerstappen en uitkomsten."

De Bijbel geeft volgens hem **-198-** géén rechtstreeks antwoord op de moderne homoseksuele zelfervaring.

Daarom wil hij **-199-** zoeken naar een positieve bedoeling van God met de homoseksuele gerichtheid, in het perspectief van het komende koninkrijk.

25 De Bruijne schreef ook dat "de nieuwe gemeenschap in Christus

uitgaat boven de man-vrouwrelatie,

en **-200-** niet aan de ketting ligt van statische scheppingsstructuren."³

- Voor ds. K. de Vries (GKV Amsterdam-Zuid-West) vormt de **-201-** eenheid tussen twee

30 ménsen de basis voor een bruiloft.

"De kerk staat voor die 'bruiloft' als een heilige en veilige start, maar houdt de vorm variabel."

- G.H. Hutten (voorheen predikant GKV Arnhem) over of kerkleden in een homorelatie aan het

35 avondmaal mogen, trouwen mogen e.d.:

"De belangrijkste vraag is of het goed is tussen jou en Jezus.

-202- Niet of je homo bent of wat dan ook.

Alles draait om Jezus en de rest is vuilnis."

40 - Ds. M.J. Haak (GKV Dordrecht) pleitte vurig voor het welkom heten van homoseksuele leden, met of zonder relatie, in de gemeente en aan het avondmaal.

-203- "Over verschillen tussen homo's en hetero's hoeft je in deze Heer niet druk te maken."⁴

45 - De GKV Spakenburg-Zuid verwelkomde in haar kerkblad hartelijk twee vrouwen die elk eerst in een heteroseksuele relatie getrouwd waren, daarin kinderen kregen, maar toen op elkaar verliefd raakten.

³ Ad de Bruijne, Open en kwetsbaar: christelijk debat over homoseksualiteit, 'Vriendschap voor christenhomo's', pagina 68

⁴ Het onfeilbare Woord, deel IIB (Semper Reformanda, De Banier 2020), 13.7.4 Toekomst, Haast onstuitbare lijn richting volledige acceptatie in NGK en GKV

Ze verbraken de trouwbelofte aan hun man en sloten een lesbisch huwelijk.

-204- En voegden zich toen bij de kerk te Spakenburg-Zuid, waar ze als leden in volle rechten toegelaten werden.⁵

- 5 - De classis Hardenberg heeft aan de GS Goes de vraag voorgelegd of er ruimte is voor een volwaardige plaats, in volle rechten en plichten, voor homoseksueel samenlevende broeders en zusters.

Waarom?

- 10 **-205-** “De Bijbel lijkt de homoseksueel die de Here oprecht liefheeft en in liefde en trouw wil leven niet te kennen. Wij weten tegenwoordig dat die wel bestaat.”⁶
Ook deze vraag laat duidelijk de nieuwe benadering van de Bijbel zien: onze cultuur vandaag vraagt om een nieuwe benadering van Gods Woord op dit punt.

Natuurlijk moeten we oppassen voor het veroordelen van mensen.

- 15 Wij zijn allemaal zondaars.

We moeten altijd barmhartig zijn in ons spreken en in onze omgang met anderen.

Want God is barmhartig.

Hij is een God van liefde en genade.

-206- Hij heeft de *zondaar* lief.

- 20 Maar de *zonde* haat Hij.

Want zonde kan voor God niet bestaan

en drijft een wig tussen God en mensen.

Daarom bewerkt Christus in ons leven niet alleen *vergeving van zonden* door zijn bloed, maar ook *vernieuwing van ons leven*.

25

-207- “Ga heen, zondig van nu af niet meer!”

(JOH.8:11, NBG’51)

Daarom is het wel onze taak,

- 30 en zeker de ambtelijke taak van de kerk,

om zonde ook zonde te blijven noemen.

Om zonden aan te wijzen in het leven van onze broeders en zusters

en op te roepen tot bekering.

En de ambtsdragers zijn geroepen om te vermanen en verkondigen

- 35 dat wie zich van zijn of haar zonde niet bekeren wil,

zich van het avondmaal moet onthouden

en geen deel aan het rijk van Christus heeft.

Tot heil van de zondaar.

40

2. **-208-** HUWELIJK EN ECHTSCEIDING

Ook bij dit onderwerp heeft de nieuwe manier van Bijbellezen een sterke invloed binnen de GKV.

Ambtsdragers durven geen stelling meer te nemen,

- 45 geen richting meer te geven,

geen tucht meer toe te passen in deze tijd,

waarin samenwonen, seks zonder huwelijk, trouwen met een ongelovige en scheiden

de gewoonste zaak zijn geworden.

Een huwelijk aangaan met een ongelovige wordt niet meer als zonde benoemd,

- 50 ondanks duidelijke woorden van Paulus (geïnspireerd door de Heilige Geest):

⁵ Kerkblad GKV Spakenburg-Zuid, februari 2020

⁶ www.gkv.nl/deputaatschappen/homoseksualiteit-in-de-kerk

209- “... vrij om te trouwen met wie zij wil, maar alleen in de Heere.”
(1 KOR.7:39, HSV)

5 **-210-** “*Vormt geen ongelijk span met ongelovigen,*
want wat heeft gerechtigheid gemeen met wetteloosheid,
of welke gemeenschap heeft het licht met de duisternis?
Welke overeenstemming is er tussen Christus en Belial,
of welk deel heeft een gelovige samen met een ongelovige?
10 Welke gemeenschappelijke grondslag heeft de tempel Gods met afgoden?
Wij toch zijn de tempel van de levende God, gelijk God gesproken heeft:
Ik zal onder hen wonen en wandelen,
en Ik zal hun God zijn en zij zullen mijn volk zijn.”
(2 KOR.6:14-16, NBG’51)

15 De eerste vrouwelijke predikant binnen de GKV, Almatine Leene, schreef zelfs
dat zij het huwelijk had bevestigd van een gemeentelid met een atheïst
en daarbij had voldaan aan de voorwaarde van het bruidspaar
om Gods naam in heel die dienst niet te noemen.
Ze had gepreikt uit 1 Korintiërs 13 over de liefde.⁷

20 **-211-** Niemand kan er omheen dat Gods Woord echtscheiding verbiedt (behoudens overspel).
Christus Zelf doet dat in Mattheüs 19 juist mét een beroep op Genesis 2,
hét uitgangspunt voor de nieuwe hermeneutiek.

25 **-212-** Toch passen steeds minder kerkenraden dat Woord van Christus nog toe.
“Dat kunnen we in deze tijd toch niet meer maken?”

3. **-213-** SCHEPPING OF EVOLUTIE

30 Terwijl de nieuwe manier van Bijbeluitleg
in de zaak M/V nadrukkelijk het begin van de Bijbel als uitgangspunt wil nemen,
wordt dat uitgangspunt tegelijk door velen losgelaten
als het gaat over de vraag naar het ontstaan van deze wereld en de eerste mensen.

35 **-214-** Misschien waren Adam en Eva niet het eerste mensenpaar,
maar waren er daarvoor al heel lang een soort mensen, prae-adamieten.
En misschien is God, toen ze ver genoeg geëvolueerd waren,
wel met twee van hen een eigen weg gaan lopen.

40 **-215-** Lees het populaire boekje *Oer*.⁸
Aan dit boekje werd nota bene met waardering gerefereerd tijdens de synodevergadering!⁹

-216- Dat dit vergaande consequenties heeft voor hoe je bijvoorbeeld Romeinen 5:12 moet lezen
wordt niet beseft of weggeredeneerd.

45 “Daarom, zoals door één mens de zonde in de wereld is gekomen,
en door de zonde de dood,
en zo de dood over alle mensen is gekomen,
in wie allen gezondigd hebben.”
(ROM.5:12, HSV)

⁷ Dienst, toerusting van werkers in de kerk, 66e jaargang (2018), nr. 4, pagina 16

⁸ Oer, Het grote verhaal van nul tot nu, Cees Dekker, Corien Oranje, Gijsbert van den Brink (Ark Media 2020)

⁹ Livestream vergadering GS Goes 4 en 5 september 2020, lv-gs2020.nl/synode-gaat-weer-van-start

En is de schepping volgens Genesis 1 en 2 niet een werkelijkheid waar in heel de Bijbel regelmatig naar terugverwezen wordt?

5 **-217-** Zoals bijvoorbeeld in het vierde gebod als *reden* voor de rustdag gegeven wordt dat God Zelf na zes scheppingsdagen rustte van Zijn werk.

Ook hier: hoe wij het begin van het OT lezen, wordt niet beslist door *wat er staat*, maar door wat de wetenschap als *hypothesen* aandraagt (een niet bewezen veronderstelling).

10 **-218-** Ons veranderde lezen van het OT beslist dan over wat we nog heel laten van het NT.

-219- Een nieuwe, maar funeste koers

We noemden de keuze voor de nu door twee synoden geaccepteerde manier van Bijbellezten:

15 **-220-** een nieuwe koers.

Hiermee is het kerkverband een wissel doorgegaan die afvoert van het gereformeerde spoor. Dat is niet maar verkeerd, maar funest: het heeft fatale gevolgen.

20 In 2005 werd in een RD-interview aan Dr. E.A. de Boer (nu prof. in Kampen) gevraagd of de GKV 10 jaar later **-221-** de vrouw in het ambt zou kennen en homoseksuele relaties zou erkennen.

Zijn antwoord was toen:

“Nee, beslist niet. **-222-** Dan zouden wij *geen gereformeerde kerken* meer zijn.”¹⁰

25 Zo’n 10 jaar later werd Prof. Dr. J. van Bruggen om advies gevraagd door de GS Ede:

“Wellicht hebben sommigen de illusie

dat we **-223-** alleen maar voor het onderwerp man/vrouw even afscheid kunnen nemen van enkele paulinische teksten.

Meer niet, denkt u misschien.

30 Maar dat is zeer ondoordacht.

Er liggen minstens twee grote scheepswrakken op het strand die ons een baken in zee moesten zijn.”

35 Hij schrijft vervolgens over de (synodaal) Gereformeerde Kerken en de Christian Reformed Churches, die **-224-** met de invoering van de vrouw in het ambt onbedoeld Schriftkritiek hadden gelegaliseerd met alle gevolgen van dien.

“Ik weiger aan te nemen dat iemand van deputaten of van de synodeleden dit wil.

Maar ik zeg wel: kijk naar die bakens en denk nog eens goed na! Dit wilt u toch niet?”

40 In hetzelfde advies wijst Van Bruggen op het belang van onderwijs in de gemeente:

-225- “Wat veel moeilijker is dan het nemen van een besluit, is een terugkeer tot het onderwijzen van de gemeenten over het belang van de scheppings- en verlossingsgeschiedenis in het algemeen en over deze Schriftgegevens in het bijzonder.

45 Het gevoel voor deze werkelijkheden is weggesleten

onder het aanvoelen van onze omgeving.

Dat gevoel is echter heel belangrijk.

-226- Alleen door onderwijs en voorbeeld zal de liefde voor de geschiedenis van Adam en Eva

¹⁰ Reformatorisch Dagblad, Onrust hoort bij kerkzijn in de 21^e eeuw, 9 maart 2005

en het respect voor wat de Here daaraan verbindt,
weer kunnen terugkeren. (...)
De verantwoordelijkheid ligt hier bij allen die als herders de kudde hebben te leiden
om burgers te zijn van een rijk dat boven is
5 en bij alle christenen die willen leren volharden
in hun verlangen naar het hemelrijk, dat niet van deze wereld is.”¹¹

10 ~~-227-~~ **Binding aan de belijdenis**

Vanaf 1618 zijn de Drie Formulieren van Eenheid een samenvatting van de hoofdlijn van de Bijbel:

- ~~-228-~~ De Nederlandse Geloofsbelijdenis
- ~~-229-~~ De Heidelbergse Catechismus
- ~~-230-~~ De Dordtse Leerregels

15 Daarbuiten mogen we op onderdelen van mening verschillen,
~~-231-~~ maar aan deze hoofdlijn binden we elkaar.

En daaraan binden speciaal de ambtsdragers zich door het plaatsen van een handtekening.

20 ~~-232-~~ Zo houden gereformeerde kerken zichzelf en elkaar vast bij het gezag van het Woord.

~~-233-~~ Zo wordt de eenheid van wat we geloven bewaard.

~~-234-~~ Zo wordt dwaalleer ontmaskerd en aangepakt.

~~-235-~~ En met deze belijdenisgeschriften worden we ook onderwezen
in wat God ons in de Bijbel leert.

25 Die binding aan de belijdenis staat onder druk.

Vandaag de dag is wat we geloven een stuk vrijer en persoonlijker geworden.

In de GKV zijn de gevolgen daarvan groot.

30 ~~-236-~~ We mogen geloven dat twee tegenovergestelde (!) standpunten allebei waar zijn.

We kunnen elkaar toch niet meer met een beroep op Gods Woord aanspreken met:

“Maar *dit* zegt de Heere toch?”

35 De ophanden zijnde fusie met de Nederlands Gereformeerde Kerken (NGK)
is een ernstige bedreiging voor de binding aan de belijdenis.

~~-237-~~ De NGK staan al veel langer voor een veel lossere en vrijblijvender omgang met de
gemeenschappelijke geloofsbelijdenis.

Er zijn NGK-kerken die alleen de Apostolische Geloofsbelijdenis bindend vinden.

In de GKV zijn alle bezwaren tegen die vrijblijvendheid ruimhartig opgeruimd.

40 ~~-238-~~ Voor velen in zowel NGK als GKV heeft het ondertekeningsformulier voor ambtsdragers
geen enkele juridische functie meer.¹²

~~-239-~~ Ook is er op de gezamenlijke synodevergadering gesproken
over vervanging van de belijdenisgeschriften

45 ~~-240-~~ en wordt de nieuwe kerkorde voor dit nieuwe kerkverband
zo beknopt mogelijk gehouden

omdat plaatselijke kerken zich zo min mogelijk willen binden.¹³

¹¹ Advies prof. J. van Bruggen aan de GS Ede 2014, 2 mei 2014, gepubliceerd op de website van GKV Capelle aan de IJssel-Noord.

¹² Op zoek naar een nieuw anker, OnderWeg, jaargang 7, nr. 8, 5 juni 2021

¹³ Livestream gezamenlijke vergadering Landelijke Vergadering (NGK) en Generale Synode (GKV), 24 en 25 september 2021, lv-gs2020.nl/livestream-vergadering-24-25-september

We kunnen elkaar niet meer aanspreken op wat we belijden en geloven.

-241- Zo heeft ieder een eigen waarheid die boven de waarheid van Gods Woord gaat.

5 In kerk en samenleving kenmerken gereformeerden zich door de binding aan de Drie Formulieren van Eenheid.

Omdat ze in alles volledig in overeenstemming zijn met de Bijbel.

Die overeenstemming wordt niet aangevochten.

Ze worden gewoon ter zijde gelegd.

Zonder ons te confronteren aan de inhoud, leggen we het aan de kant.

10 **-242-** Maar een kerk zonder binding aan de belijdenis is niet meer gereformeerd.

Omdat ze zich uiteindelijk niet langer binden wil aan de Bijbel.

15 Tegen dit gevaar en deze omgang met de Bijbel is de kerkenraad in het geweer gekomen door bezwaar aan te tekenen tegen de synodebesluiten over vrouwelijke ambtsdragers en over samenwerking en fusie met de NGK.

20

-243- Leiding van de Heilige Geest

Bij deze synodebesluiten zegt men de leiding van de Heilige Geest ervaren te hebben,

25 **-244-** vanwege de heel grote meerderheid waarmee de besluiten genomen werden. Maar wat zegt dat?

-245- Bij de Afscheiding in 1834, de Doleantie in 1886 en de Vrijmaking in 1944 namen synoden met grote meerderheid slechte besluiten.

30 Dat er in de laatste twee synoden nauwelijks meer tegenstemmen waren en de indringende tegenstemmen vanuit de buitenlandse kerken en diverse revisieverzoeken geen gehoor vonden,

-246- onderstreept alleen maar dat de GKV al in volle vaart de wissel voorbij zijn.

35 **-247-** Waarschuwt de Heere Zelf ook niet dat we ons *niet* door de meerderheid ertoe moeten laten overhalen iets verkeerd te doen?

40 “Gij zult de meerderheid in het kwade niet volgen,
noch in een rechtsgeding getuigenis afleggen
met de meerderheid mee,
om het recht te buigen.”
(EX.23:2, NBG’51)

45 **-248-** Niet het aantal stemmen telt. Maar Bijbels gefundeerde argumenten moeten beslissend zijn.

Maar heeft het ons dan niets te zeggen dat de GS Goes zegt de leiding van de Heilige Geest te hebben ervaren toen het eenstemmig tot deze besluiten kwam?

Niet zondermeer.

Een beroep daarop kan zelfs manipulatief zijn.

50 **-249-** Want Gods Geest werkt door en met Gods Woord.

Daarom vinden we in onze belijdenisgeschriften (daar heb je ze weer!) nogal eens de combinatie “Woord en Geest” (of andersom).

-250- De gedachte dat de Heilige Geest ons vandaag leidt tot nieuwe inzichten die verder gaan dan, ja, zelfs kunnen ingaan tegen wat er in Gods Woord geschreven staat, is een typisch voorbeeld van de nieuwe hermeneutiek, een manier van Bijbeluitleg die tegen de Bijbel ingaat.

5

-251- De Heilige Geest werkt door het Woord.
Sola Scriptura: Alleen door de Schrift.

-252- We zijn ervan overtuigd dat we als Gereformeerde Kerk op Urk in deze nieuwe koers niet mee kunnen,

10

-253- omdat voor ons de drie kenmerken van de ware kerk in geding zijn (NGB 29).

15 **Waarom maken we ons hier zo druk om?**

-254- Omdat we de eenheid van de gemeente willen zoeken en bewaren.
De eenheid in waarheid, zoals Paulus door de Heilige Geest ons dat leert in Efeziërs 4.

20 **-255-** Daarom willen we eraan werken om samen in alles toe te groeien naar onze Heere Jezus Christus. Want Hij voegt het lichaam (de gemeente) samen en houdt het bijeen.

25 En dat groeien, naar Christus toe, dat doen we *door ons in liefde aan de waarheid te houden*.

En hoe zouden we dat kunnen doen *zonder Zijn Woord*?

30 “Dat wij, door ons in liefde aan de waarheid te houden, in alles toe zouden groeien naar Hem Die het Hoofd is, namelijk Christus. Van Hem uit wordt het hele lichaam samengevoegd en bijeengehouden.”
(EF. 4:15-16A, HSV)

35 **-256-**